

File 18.1.1962

M

Raision Huhkonkallion rautakautisen
kalmiston kaivaus Turku-Rauma tie-
linjalla 24. 5 - 3. 6 1961.

Kertomukseen kuuluu viisi karttaliitettä sekä kaksi valokuvaliitettä, joiden filmit on lueteltu 26106-26118. Kaivauksista saadut löydöt on luettu: 15748:1-21. Huhkonkalliolta on aikaisemmin saatu seuraavat löydöt: KM 15102, 15106, 15114, 15115, 15121 ja 15122, 15161. Ks. myös Anna-Liisa Hirviluoto, Raision tarkastuskertomus vuodelta 1960-1961, kohta 2. Kartanpiirtäjinä olivat ensin Pirkko Liisa Lehtosalo ja myöhemmin Kerttu Itkonen.

(Käärme-kallio)
15161?
15399
195
196

Raision Huhkonkallio sijaitsee runsas puolitoista kilometriä Raision kirkosta kaakkoon; Käärmeen-kalliosta, missä sijaitsee mm. Papinkallion, Kauriin talon, Häivälän, Laulumaan, Römpötin ja Jukolan rautakautiset kalmistopaikat, n. 560 m kaakkoon, Huhkon talosta etelään n. 250 m. Paikka on aikaisemmin kuulunut Huhkon taloon (omist. on rouva Jessen-Juhler), mutta kun Turku-Rauma tielinjaa on ryhdytty rakentamaan kyseisen kallion ylitse, se on siirtynyt TVH:n omistukseen.

Ensimmäisen kerran Huhkonkalliota on tarkastettu allekirjoittaneen toimesta syksyllä 1960 vähän ennen tietöiden alkamista ko. alueella. Silloin se oli täysin asumaton karu kallio, jonka rinteet laskeutuivat erittäin jyrkkinä luoteeseen, länteen ja etelään, Raisionjoen puoleiselle rannalle ja loivina itään. Kallion koko oli n. 250 + 250 m ja sen tasanne oli länsipuolella olevaa peltoa n. 10 m ylempänä. Kalliolla kasvoi mäntyjä ja katajaa. Kalliopohja oli melkein joka paikassa näkyvissä. Maanpäällisiä kiveyksiä ei näkynyt missään. Kalliolta on

hyvä näköala Raisionjokilaaksoon. Toisella puolella jokea on mm. Raision Linnavuori ja edellä mainittu Käärmekallio. Tällä tarkastusmatkalla en löytänyt kalliolta mitään kalmistoon viittavaa koekaivauksista huolimatta.

Kun tietyöt aloitettiin talvella 1961 löytyi Huhkonkalliolta kuitenkin rautakauden esineitä, kallion syvänteisiin tehtyjen haudauksien jäännöksiä. Valitettavasti ensimmäisten esineiden löytymisen jälkeen (KM 15102, 15106) allekirjoittanut ei löytänyt kalliolta mitään sellaista, joka olisi oikeuttanut keskeyttämään kallionraivaustyöt maastossa suoritetuista parin päivän pituisista koekaivauksista huolimatta. Osaksi tämä johtui siitä, että kalmiston paras osa oli täytemaan alla, joten sen kohdalla ei voitu suorittaa koekaivauksia. Ks. tarkastuskertomusta 1960-1961, valokuvaliite 1, kuva 24663, vihreä nuoli = kalmisto. Vasta myöhemmin talvella Huhkonkalliolla sijaitsevan muinaisjäännöksen luonne selvisi, jonka jälkeen kallio rauhoitettiin tutkimuksia varten. Tästä oli kuitenkin seurauksena, että kalmiston paras osa oli jo tuhottu, ja kesän kaivauksissa saatettiin tutkia vain kalmiston rippeitä.

Koska kalmisto oli ehditty kuoria jo suurimmaksi osaksi ennen kaivausten alkua, ei kaivausalueella kannattanut suorittaa koko tutkimusalueen paalutusta. Kalliolla oli n. 100 + 30 m laajalla alueella pienehköjä latomuksia kallionkoloissa, joihin tutkimukset keskitettiin. Ne on merkitty TVH:n tiekarttaan.

Kaivausalue 1.

Kaivaus aloitettiin kaarisoljen KM 15121 löytöpaikasta. Kaarisolki oli löydetty pienen latomuksen itäreunasta. (Merkitty tiekarttaan numerolla 1, ks. myös karttaliitettä 2). Itse kaari-

soljen löytöpaikalla oli muutamia hiekkakivilaa'an siruja ja sen alla ruskeaa maata. Sinänsä siinä ei ollut mitään kalmistoon viittaavaa hiekkakivilaakoja lukuunottamatta. Kivilatomus oli kallionhuipun itäkupeessa pienessä notkelmassa. Sen koko oli 2 x 1 m. Kiveys (valokuvat 26108, 26109, 26115 ja 26116) vaikutti kauniilta ja säännölliseltä. Sen ja kallion välissä oli tummaa maata, jopa muutamia noensiruja. Kivilatomus oli yksikerroksinen. Löytöjä siitä ei tavattu. Tämän perusteella ei voi väittää, että kaarisolki olisi ollut kalmistolöytö. Kuten seuraavassa toteamme, Huhkonkalliolla on kylläkin kalmistosta peräisin olevia esineitä, mutta ilmeisesti myös hajalöytöjä. Kaarisoljen löytöpaikasta n. 8 m länteen löytyi todennäköisesti kaarisoljen nuppiosa kallionpinnalta (15748:1).

Todennäköisesti hajalöytö oli myös kallionpinnasta löydetty pronssinen hevosenkenkäsolki, joka tavattiin maasta käännetystä irtoturpeesta. Se oli ruskeassa hiekkamaassa, n. 10 cm:n syvyydessä turpeenpinnasta laskien. Turvepaakku oli paljaan kallion päällä, n. 25 m luoteeseen tiekarttaan merkitystä kiintopisteestä.

Kaivausalue 2.

Kaivausalue 2 sijaitsi kaivausalueesta 1 n. 20 m luoteeseen, aivan kallion korkeimmalla kohdalla, n. 30 m kaakkoon miekan KM 15102 löytöpaikasta. Paikka on kallion korkeinta huippua; n. 3 m siitä länteen kallion reuna putoaa jyrkkänä pellolle. Latomus on tehty sen eteläpuolella olevan kallionseinämän varaan. Muodoltaan se oli lähinnä neliönmallinen (ks. kuvat 26106 ja 26107). Sen koko oli 3 x 3 m. Latomus oli yksikerroksinen. Kiveyksen ja kallionseinämän välissä oli punaista palomaata ja latomuksen itä-koillisreunalla mustaa palomaata.

Siitä löytyi myös viisi saviastianpalaa n. 10 cm:n syvyydestä ja 13 luunsirua (KM 15748: 16 ja 17). Lisäksi löytyi 6 saviastianpalaa kaivausalueesta 2 4 m kaakkoon, ruskeasta maasta.

Kaivausalue 3a.

Kaivausalue sijaitsee n. 79 m eteläkaakkoon tiekarttaan merkitystä kiintopisteestä. N. 150 + 50 cm laajassa kallionsyvennyksessä oli saven ja hiillensekaista maata n. 50-60 cm:n vahvuudelta. Pinnassa ei ollut kiviä. Kallionsyvennyksestä löytyi 54 saviastianpalaa (KM 15748:19). Aivan pohjassa oli kiveystä jonkin verran, ks. filmiä 26111. Todennäköisesti kyseessä on tulenpito-
paikka.

Kaivausalue 3b.

Kaivausalue sijaitsee tiekarttaan merkitystä kiintopisteestä n. 80 m etelään. Kyseessä on luoteiskaakkoisuuntainen halkeama, johon on tehty laivamainen latomus. Sen koko oli $3 \frac{1}{2} \times 1$ m. Kivien välissä oli hieman nokea. Ks. karttaliitettä 4 ja valokuvia 26112 ja 26117. Kiveys oli yksikerroksinen. Sen alta löytyi yksi saviastianpala, KM 15748:20.

Kaivausalue 4.

Kaivausalue 4 sijaitsi 17,5 m länteen TVH:n karttaan merkitystä kiintopisteestä, kallion lounaaseen viettävällä rinteellä, kallionkolossa. Kolmionmuotoisessa kallionsyvennyksessä oli särmikästä erikokoista kiveystä, (ks. valokuvia 26113 ja 26114), mahdollisesti

ladottua. Koska latomus oli osaksi hajoitettu ja siinä oli paljon todennäköisesti tietöiden aikana muualta heitettyjä ~~ki-~~kiviä, kiveystä ei kartoitettu. Sen sijaan paikasta otettiin punnituslukemia (ks karttaliitettä 5) ja kallion reunalta. Kivien alta löytyi seitsemän saviastianpalasta (KM 15748:21). Maa kiveyksen välissä oli tummaa, joissakin tapauksissa hieman nokista.

Näiden kaivausalueilla 1-4 tehtyjen tutkimusten lisäksi suoritettiin eri puolilla tiealuetta koekaivauksia, mutta tuloksetta. Varmimmat kalmistoon viittaavat löydöt tavattiin irtopaa-kuista, jotka caterpillari oli työntänyt kasaan kallion pohjoisrinteessä olevaan notkelmaan. On ilmeistä, että kalmisto on sijainnut lähellä turvekasoja, siis tiealueen itälaidassa ja kallion pohjoisreunalla, notkelmassa, jota varsinkin sen länsireunalla rajoitti kallion korkein huippu. Vuoden 1960-61 tarkastuskertomuksessa tämä alue on vihreän nuolen osoittamalla kohdalla valokuvassa 24663. Kiintomaan leikkauksessa ei näkynyt tällä kohdalla varsinaisesti esihistoriallisia kulttuurikerrostumia, mutta siitä löytyi kuitenkin luunsiru, joka antaa aiheen sijoittaa kalmiston tielinjan itäpuoliskolle.

Turvepaakuista saadut irtolöydöt olivat n. 10-15 cm:n syvyydessä turpeen pinnasta laskien. Ne olivat nokisessa maa-kerroksessa, jossa oli mukana pientä palanutta kivensirua. Kysymyksessä oli kiistamattomasti kalmistolöytö. Turvepaakuista löytyi palanutta luuta, keramiikkaa, muutamia pronssispiraalinsiruja, hopealevyn palanen ja rautaveitsen katkelma (KM 15748:3-15).

Tutkittu alue käsitti Huhkonkalliolla tien alle jäävän alueen ulkoluiskat mukaanluettuna. Tiealueen ulkopuolella, on varmaankin kalmistoa jäljellä Huhkonkalliolla. Sellaiselta

vaikutti tielinjan lounaispuolella oleva kallionnyppylä (merkit-
ty oheiseen karttaan). Mahdollisesti kalmisto jatkuu tien itä-
reunan ulkopuolelle kallion pohjoislaidalla, joskaan leikkauk-
sessa ei näkynyt kulttuurikerrostumia.

Helsingissä 14. 1 1963

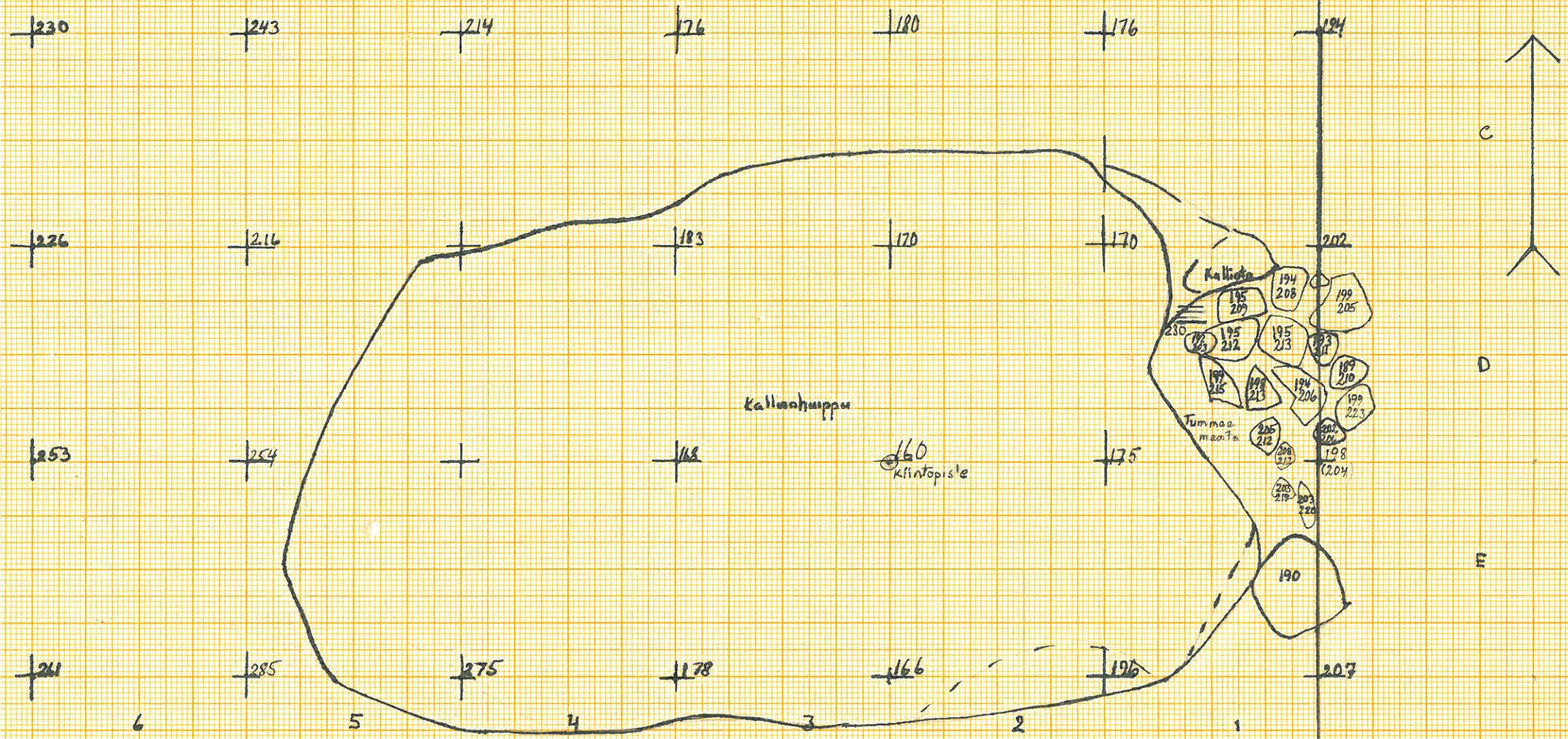
Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto

Karttaliite 2

Raisio, Huhko, Turku - Rauma tielinja 1961

Kaivausalue 1 ; 1:25

Kiintopiste = 1.60

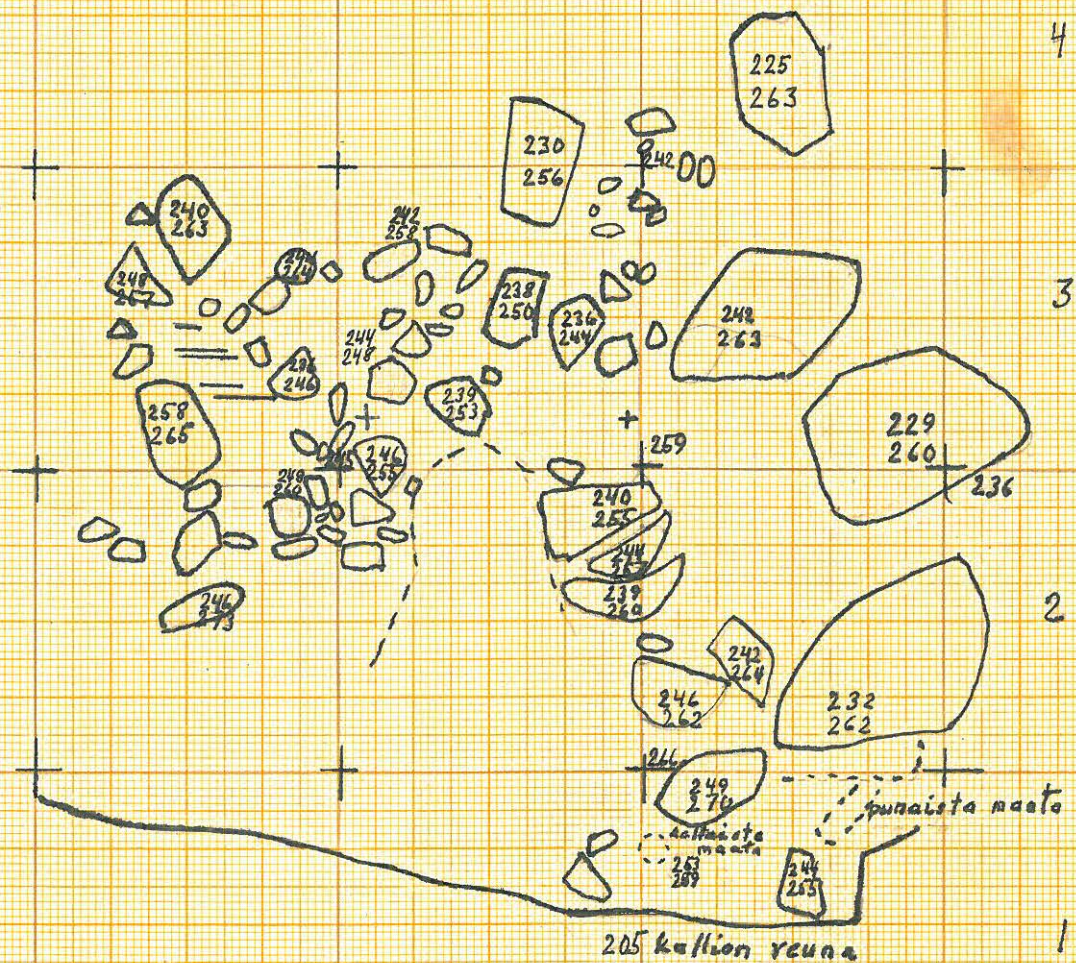

Karttaliite 3

Raisio, Huhko, Turku - Rauma tielinja 1961

1:25 ; kaivausalue 2

Kiintopiste 1.60

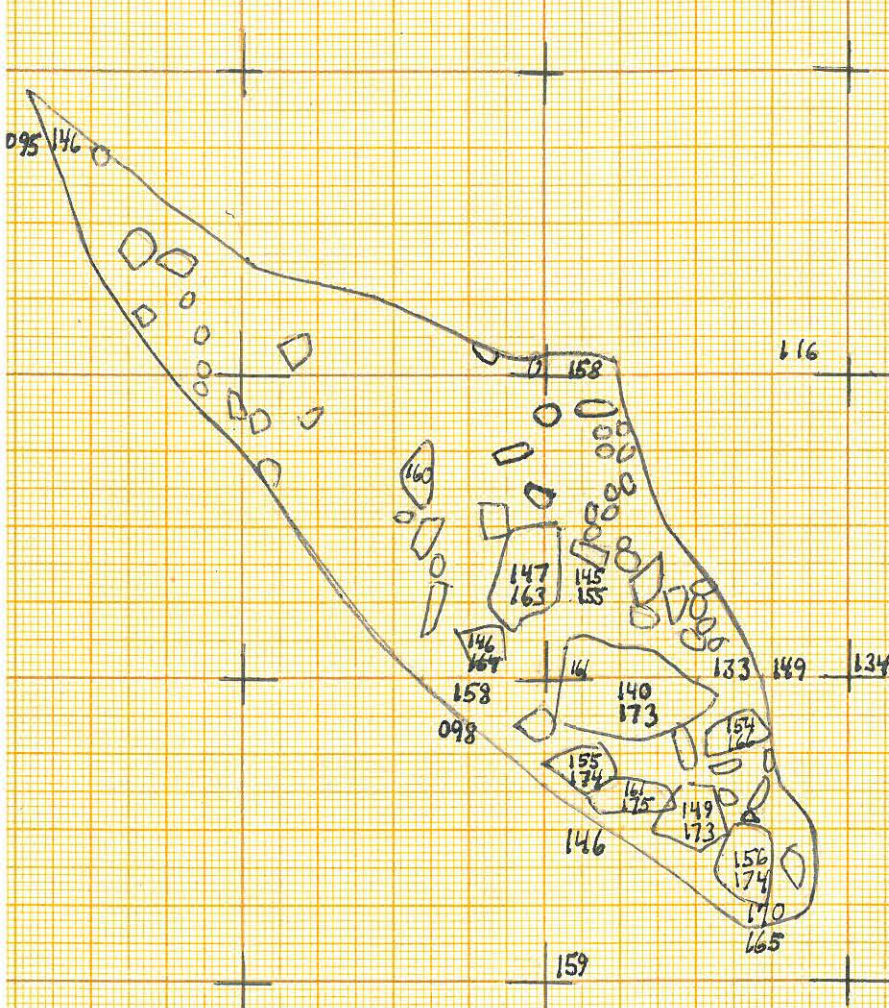

Karttalite 4

Raisio, Huhko, Turku-Raumatienlinja

Huom! kiitopisteen punnituslukema = 020

kaivausalue 3_B

3

2

1

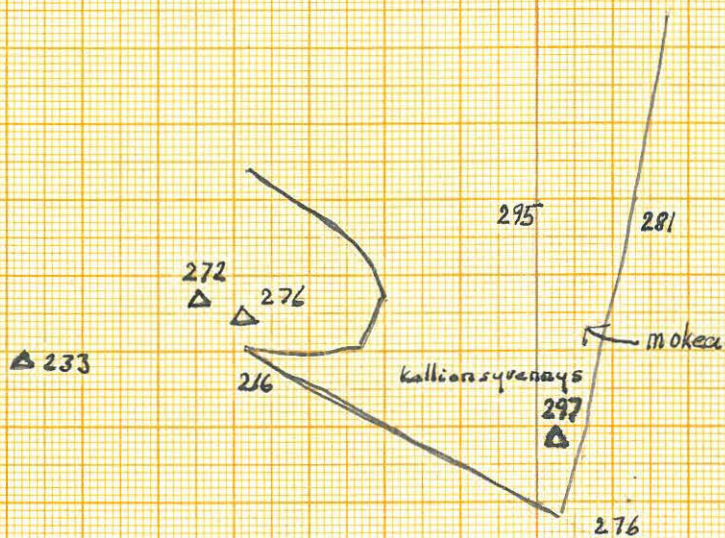
Karttaliite 5

Raisio, Huhko 1961; Turku-Roumatielinja

1:25

Kaivausalue 4

Huom! kiintopiste = 0.08

F. 26106

F. 26107
→

Kairausalueen 2 kivetyt.

Ka. et.

F. 26108
←

F. 26109

Kairausalue 1.

Kairausalue 1.

F. 26110
←

F. 26111
→

Kairausalue 15121 Lp.

Kairausalue 3₂

Film
26112

Kaivausalue 3₁

F. 26113

Kaivausalue 4.

F. 26114

Kaivausalue 4.

F. 26115

Kaivausalueen 1 kinnytä

F. 26116

Ri. ed.

F. 26117

Kaivausalue 3₁

9.10.61 A-8 Hinnittelu 1961

Läisio, Huikko, kaivaus 1961; Turku - Ruuma tie linja.

2

F. 26118

Kaivausalue 1.